

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Articulus II. Quotuplex sit Tentatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

ARTICULUS II.

Quotuplex sit Tentatio.

VI. **V**ariæ quidem divisiones Tentationis, ab Ascetis assignantur, sed præcipua est, quâ in Divinam, Diabolicam & Humanam dividitur. *Divina* est, quâ DEUS hominem tentat, & impellit ad aliquid per se licitum agendum; uti Abrahamum tentavit, imperando, ut Isaac unigenitum suum Filium immolaret; nam ut S. Gregorius l. 28. mor. c. 5. dixit, *tentare DEI est magnis iussibus interrogare. Diabolica* est, quâ Dæmon Hominem tentat, quod teste Cornelio Vischavæo Societatis JESU Sacerdote Hist. Soc. p. 1. l. 5. n. 58. tribus modis seu armis ille facit. 1. *Hastâ*, cum quasi eminus rerum externarum specie objectâ sollicitat. 2. *Gladio*, cum per corpus nostrum nos cominus aggreditur. 3. *Cum Phantasia ipsam invadit, eamque variè movet; Quotuplex sit tentatio; & hoc certamen tertium est omnium gravissimum, quo maximè Viros Pietati deditos oppugnat, hæcque non ultima causa est, cur viros bonos è seculo ad Religionem vocet DEUS, ut Magistri, quorum hac in pugna Institutio, Rectioque, est necessaria, suppetant, quorum ductu Homines à præstigiis tuti, expeditum in virtutis stadio cursum tenere possint.* Porro circa hanc & priorem tentationis speciem rectè notat S. Ambrosius in l. de Abrah. quòd aliter DEUS, aliter Diabolus tentet; nam hic tentat, ut subruat, ille, ut probet, & coronet, unde David Ps. 138. rogar. *Proba me DEUS, & tenta me.* *Humana* denique tentatio est, per quam ab Homine tentamur, uti à Magistris Spiritualibus non rarò Discipuli;

scipuli probari solent, dum opera eorum voluntati valdè repugnantia ipsis imperantur. Paulò aliter humanam hanc tentationem S. Gregorius I. 21. mor. c. 3. explicat, dum ait, *Mentem nequaquam negotio immunda inquinat, cum pulsat, sed cum hanc sibi per delectationem subjugat, hinc etenim Prædicator egregius dicit; Tentatio vos non apprehendat, nisi humana; humana quippe tentatio est, quâ plerumque in cogitatione tangimur etiam nolentes, quia ut nonnunquam & illicita ad animum veniant, hoc utique ex nobismetipsis ex humanitatis corruptibilis pondere habemus. Jam verò Dæmoniaca, & non humana tentatio est, cum ad hoc, quod carnis corruptibilitas suggerit, per consensum se animus constringit.* Alij denique omnem tentationem diverso respectu divinam, quatenus à DEO permittitur: diabolicam, quatenus à Diabolo perficitur: & humanam, quatenus ab Homine toleratur, dici posse existimant.

VII. Quidquid tamen sit de hac divisione, certum est, sicut diversissimi sunt Hominum Genij & Affectiones, ita esse tentationum species, id quod S. Macarius ex ipso olim Dæmone cognovit, dum, ut in Spec. Ex dist. 2. exempl. 185. refertur, eundem veste lineâ indutum, & pluribus ampullis, in quibus varias tentationum materias habere se dixit, instructum vidit. Hinc rectè B. Synlectica dixit: Oportet nos adversus Dæmones undique armatos existere, quoniam & exterius ingrediuntur, & deintus movent. Sicut enim navis, quæ exterius mole fluctuum opprimitur, aliquando interiùs crescente sentinâ demergitur; sic & nos aliquando operum exterius commissorum iniquitate damnamur; aliquando verò interiùs nequi-

nequitia cogitationum addicimur; unde oportet non solum exterius Spirituum immundorum nos impetus observare, verum etiam interiorum cogitationum immunditias exhaurire. Rectius ergo in progressu hujus Instructionis non multum curabitur, unde quævis tentatio proveniat, sed potius, quibus armis eidem resistendum sit, breviter, solidèque docebitur.

ARTICULUS III.

Quænam sint generalia Tentationum remedia.

VIII. **N**on equidem ignoro, innumera ad tentationes superandas remedia & arma assignari ab Ascetis, sed quæ ad pauca, eaque efficaciora revocari, & quia ad plures tentationes adhiberi queunt, generalia non immeritò Appellari possunt; de quibus proin, ne omnino ignorentur, hoc loco non nisi breviter agetur, ad scopum præcipuum hujus libelli, qui est, singulis tentationibus crebrius in praxi occurrentibus specialia arma & remedia assignare, proprius accedatur.

IX. Primum ergo remedium Christus ipse Matt. 26. præscripsit dicens: *Vigilate, & orate, ne intretis in tentationem.* Quâ ratione autem vigilari debeat, pulchrè S. Augustinus S. 23. de verb. Dom. c. 10. ostendit dicens: *Si ergo dormituri sumus, quando vigi- labimus? corde vigila, Fide vigila, spe vigila, cari- tate vigila, operibus vigila. Hodie laboramus, & lampa- des nostra inter ventos hujus sæculi, tentationesque fluctu- ant, sed ardeat in robore flamma nostra, ut ventus ten- tationis augeat potius quàm extinguat.* Hinc S. Petrus I.